Kieslowski Krzysztof (1941-1996) :)

Jeden z najslávnejších poľských režisérov. Autor legendárnej trilógie s názvom *Tri Farby*. Jeho meno bolo známe a rešpektované aj v Hollywoode. Začínal dokumentom, postupom času presedlal na hraný film s tvrdením, že najdôležitejšie okamihy života sú priveľmi intímne a šanca zachytiť ich v dokumente je minimálna.

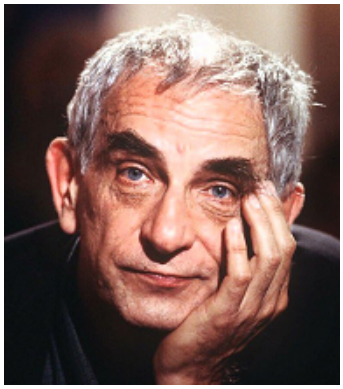

Vo februári roku 1996 zomrel vo Varšave po neúspešnej operácii srdca Krzysztof Kieslowski. Mal 55 rokov. Známym sa stal televíznym seriálom *Dekalóg* a slávnym filmovou trilógiou *Tri farby*.

Bol jediným poľským režisérom, ktorý mal v deväťdesiatych rokoch úspech v Európe a jedným z mála európskych režisérov, ktorí niečo znamenali v Spojených štátoch.

Jeho snímky boli ozdobou veľkých európskych festivalov a posledný z nich – *Tri farby: Červená* bol nominovaný na cenu americkej filmovej akadémie.

„Vidíš, som ako iné: potím sa, mám zaplombované zuby a funím," hovorí Julie, hlavná hrdinka z *Troch farieb: Modrej* – hrá ju Juliette Binocheová – ráno potom, čo strávila noc s milencom. Kieslowského filmy skromne a bezprostredne rozprávali o zdanlivo obyčajných veciach, ktorými sa otvárali pohľady do mystéria ľudského života.

Začínal dokumentárnymi filmami, smutnými obrazmi šedivého komunizmu. Portrétoval malé svety: školu, úrad, továreň a dúfal, že všetko sa kdesi spojí a vytvorí obraz Poľska šesťdesiatych rokov. V sedemdesiatych rokoch začal žiť životom režiséra hraných filmov. V poslednom rozhovore, ktorý poskytol pred smrťou francúzskemu denníku Le Monde, hovorí: „Utiekol som od dokumentu, pretože to, čo je v živote najdôležitejšie, je priveľmi intímne na to, aby sa to dalo nakrútiť."

Prvé hrané filmy Krzysztofa Kieslowského boli súčasťou prúdu kina morálneho nepokoja. Presne na tejto vlne sa niesli filmy *Personál* a *Amatér*. Náhoda mala rozhodnúť podobe budúcnosti mladého inteligenta, ktorý mal tri možnosti, mohol sa stať po prvé funkcionárom, po druhé disidentom a po tretie človekom mimo politiky. Všetky možnosti záviseli od toho, či sa v prvej sekvencii tohto trojdielneho filmu hlavnému hrdinovi podarilo alebo nepodarilo dobehnúť vlak. Kieslowského filmy nič nehlásali, obludnosť obdobia sa v nich prirodzene zrkadlila.

Z desiatich televíznych filmov sa skladal *Dekalóg* (1988). Každý z nich bol malým zázrakom poctivej, inteligentnej a neveľkolepej krásy, pitvou socialistickej každodennosti na pokračovanie. V *Krátkom filme o zabíjaní* a *Krátkom filme o láske* bliká metafyzická pravda a nádej v najvšednejších veciach. Trilógia *Tri farby* (1993-94): *Modrá, Biela a Červená*, bola pokračovaním skúmania mravnej dilemy, modernou interpretáciou troch farieb Veľkej francúzskej revolúcie.

V osemdesiatych rokoch sa Kieslowského tvorba prestala zaoberať poľskými záležitosťami, stala sa univerzálnejšou. *Dvojaký život Veroniky* (1991) je film o tom, čím je a čím bude európsky osud. Philippe Volter ukazuje Irene Jacob (Veronike) bábku jej samej.

Dvojakým životom Veroniky prišiel Kieslowski s momentom tajomna. Neskôr povedal, že za ním raz prišlo pätnásťročné dievča a tvrdilo, že po tomto filme už vie, že existuje niečo ako duša. „Stálo za to urobiť Veroniku pre toto dievča." Dvojaký život Veroniky vošiel do dejín filmu ako veľká pocta pravde našej prchavej intuície.

V čase, keď sa v Nemecku objavovali inzeráty ako „pôvabná blondínka, obdivovateľka Veroniky a Troch farieb hľadá životného partnera", v Poľsku Kieslowskému kritici vmietli do tváre slová ako „metafyzický blábol", „lavírovanie na mínovom poli", kde „otázky už boli vyčerpané a odpovede stále chýbajú". Ukazovali prstom na jeho režisérske stopky a centimeter, symboly smiešneho perfekcionizmu. Písalo sa, že z jeho dokonalosti „vanie

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

chlad“ a že jeho filmy sú v skutočnosti pre Francúzov.

Krzysztof Kieslowski vo filmoch zašiel až do intímnych priestorov, ktoré si každý tak veľmi stráži. Hovoril, že jeho hlavná postava, či už dokumentárnych, alebo hraných snímok, bojuje s mocou, so systémom, okolím, rodinou, a so sebou samým, pretože vie, že bez lásky nie je ničím.

„Spojitosť medzi životom a láskou nie je nevyhnutná ani logická, hoci ľudská skúsenosť hovorí, že, naopak, je.“ Tá ľudská skúsenosť, ktorá je predmetom záujmu umenia, aj umenia intelektuálneho, k akému zaraďujú Kieslowského. Jeho filmy sa stali kultovými bez ohľadu na to, či si ďalej budeme, alebo nebudeme radšej kupovať lístky na filmy o dinosauroch a mimozemšťanoch než o nás samých.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania